

Dosarul nr. 2r-374/23
2-22165662-01-2r-21082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

DECIZIE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către avocatul Lupu Victor, în interesele lui Leva Constantin,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veleva Dina împotriva lui Leva Constantin despre repararea prejudiciului cauzat prin scurgerea apei în locuință și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 10 noiembrie 2022, Veleva Dina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leva Constantin despre repararea prejudiciului cauzat prin scurgerea apei în locuință și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

A fost încasat de la Leva Constantin proprietarul locuinței 19, în beneficiul Dinei Veleva prejudiciul material cauzat din inundarea la 05.04.2022 a locuinței 13, situate str. Miorița, 9/1, mun. Chișinău, în sumă de 72 441,28 de lei, cheltuielile de judecată rezultate din plata taxei de stat 2 174 de lei, asistență juridică în mărime de 7 000 de lei, costuri poștale extrajudiciare de 173,75 de lei, în total 81 789,03 de lei.

La 27 aprilie 2023, avocatul Lupu Victor, în interesele lui Leva Constantin, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 22 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei decizii noi.

La 24 mai 2023, Leva Constantin a depus la Curtea de Apel Chișinău, cerere suplimentară de apel, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel (f.d. 85, 85 verso).

Prin încheierea din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a restituit cererea de apel depusă de avocatul Lupu Victor în interesele lui Leva Constantin împotriva hotărârii din 22 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 01 august 2023, Leva Constantin a depus recurs împotriva încheierii din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de apel (f.d. 80-82).

În esență, recurentul a evidențiat că, instanța de apel emițând încheierea din 31 mai 2023 nu a examinat cererea suplimentară de apel nr. de intrare 5548 depusă la 24 mai 2023, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin urmare, în opinia recurentului, instanța ierarhic inferioară eronat a restituit cererea de apel în legătură cu omiterea termenului prevăzut de lege, ne fiind solicitat repunerea acestuia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată, la 31 mai 2023, însă date referitor la recepționarea de către părți a încheierii contestate, la materialele cauzei lipsesc. Astfel, recursul declarat la 01 august 2023, este în termen

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat recursul declarat împotriva încheierii din 31 mai 2023 al Curții de Apel Chișinău și care urmează a fi admis cu casarea încheierii respective, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului, rezultă că la 22 februarie 2023 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

La 27 aprilie 2023, avocatul Lupu Victor, în interesele lui Leva Constantin, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 22 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei decizii noi.

Prin încheierea din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a restituit cererea de apel depusă de avocatul Lupu Victor în interesele lui Leva Constantin împotriva hotărârii din 22 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 01 august 2023, Leva Constantin a depus recurs împotriva încheierii din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de apel (f.d. 80-82).

În conformitate art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Dreptul de acces la o instanță este un element esențial al garanțiilor consacrate de art. 6 și este afectat atunci când acest

drept încetează să mai servească scopurilor de securitate juridice și bună administrare a justiției, constituind un obstacol, care împiedică justițiabilul să solicite soluționarea pe fond a litigiului.

Astfel, pentru justa soluționare a recursului, instanța de recurs urmează să stabilească dacă constatările instanței ierarhic inferioare, ce au condiționat limitarea accesului la instanța de apel, nu au fost eronate, în măsura în care să neglijeze dreptul fundamental, de acces la justiție.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

La acest capitol, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că, la recursul declarat a fost anexată cererea suplimentară de apel depusă de către Leva Constantin fiind înregistrată la Curtea de Apel Chișinău cu nr. de intrare 5548 la 24 mai 2023. Așa fiind, prin înscrisul menționat supra se atestă că apelantul/recurentul Leva Constantin a solicitat la 24 mai 2023 repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 85, 85 verso).

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că deși dreptul de acces la instanța nu este unui absolut dar unul limitat, limitările nu sunt compatibile cu art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale decât dacă urmăresc un scop legitim și dacă nu afectează acest drept în esența sa.

În circumstanțele relatate, instanța de recurs constată că omisiunea instanței de apel de examina cererea suplimentară de apel prin care apelantul a solicitat repunerea în termenului de declarare a apelului, sunt erori ce afectează, în esența sa, dreptul de acces la justiție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău prin omisiunea de a examina cererea despre repunerea în termenul de declarare a apelului, i-a îngădit apelantului dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel prematur a restituit cererea de apel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către avocatul Lupu Victor, în interesele lui Leva Constantin.

Se casează încheierea din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Velea Dina împotriva lui Leva Constantin despre repararea prejudiciului cauzat prin scurgerea apei în locuință și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc